

AVOCAT
La Justice et la Loi
au service des
Droits de l'Homme
Défendre même
l'indéfendable
1993

Uniunea Națională a Barourilor din România - Baroul București
CABINET DE AVOCAT "CORNELIU-LIVIU POPESCU"

CORNELIU-LIVIU POPESCU

Avocat cu drept de a pune concluzii
la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională
Profesor universitar doctor și conducător de doctorat și postdoctorat

Referitor la:

Înalta Curte de Casație și Justiție

Completul de 5 judecători Penal 2

Dosar nr. 2470/1/2012

Termen la: 02.05.2012



DOAMNĂ PREȘEDINTĂ,

Subsemnatul, **Adrian NĂSTASE**, în calitate de *recurent inculpat*, prin av. Corneliu-Liviu POPESCU, avocat în Baroul București, în calitate de apărător ales,

Ridic prezenta

EXCEPȚIE

Privind constatarea neconvenționalității art. 32 alin. (1) teza finală ("*formate numai din judecători din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție*") din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, sub aspectul compunerii Completelor de 5 judecători în materie penală ale Înaltei Curți de Casație și Justiție numai din judecători ai Secției penale a acestei instanțe, și înlăturarea aplicării acestei norme din legea internă din cauză, cu consecința constatării neconvenționalității compunerii completului de judecată.

[Handwritten signature]

Motivele excepției

În fapt

Completul de judecată care îl judecă pe recurentul inculpat este format numai din judecători ai Secției penale și este prezidat de președinta Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În primă instanță, inculpatul a fost judecat de un complet de 3 judecători al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, compus din 3 judecători ai acestei secții.

În drept

Art. 2 din Protocolul adițional nr. 7 la Convenția europeană a drepturilor omului prevede dreptul la dublul grad de jurisdicție în materie penală, cu unele excepții, între care situația în care judecarea în primă instanță s-a făcut de cea mai înaltă jurisdicție națională.

Art. 53 din Convenție instituie principiul subsidiarității substanțiale între normele convenționale și dreptul intern, în sensul că normele convenționale stabilesc doar un standard minimal, de la care dreptul intern poate conține dispoziții derogatorii, dacă sunt mai favorabile pentru drepturile omului. Principiul subsidiarității figurează și în art. 20 alin. (2) din Constituție.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în măsura în care, fără a avea vreo obligație convențională, statele instituie, prin dreptul lor național, căi de atac împotriva hotărârilor de primă instanță, atunci și judecata în căile de atac trebuie să respecte exigențele procesului echitabil, figurând în art. 6 din Convenție. Drepturile convenționale trebuie să fie reale și efective, iar nu teoretice sau iluzorii. Or, în cazul în care un proces s-ar derula în mod echitabil în prima instanță, dar această garanție nu ar mai fi respectată în căile de atac instituite de dreptul intern, dreptul la un proces echitabil ar fi lipsit de caracterul său real și efectiv, devenind teoretic și iluzoriu.

Conform art. 6 din Convenție și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, exigența de imparțialitate a instanței se analizează atât la nivel obiectiv, cât și la nivel subiectiv, foarte importante fiind și aparențele, dacă ele determină pentru un observator exterior și neutru dubii justificate obiectiv.

Or, în condițiile în care atât judecata în primă instanță, cât și judecata în recurs se fac de judecători care aparțin, toți, uneia și aceleiași secții (Secția penală) a Înaltei Curți de Casație și Justiție, deci de persoane foarte apropiate profesional, care intră împreună în alte sedințe de judecată, care se cunosc foarte bine, care petrec mult timp profesional împreună, este evident că această cale de atac a recursului nu se mai judecă în realitate de o instanță (secție) diferită, ci de exact aceeași instanță (secție). Relațiile apropiate dintre judecătorii aceleiași secții îi împiedică să fie obiectivi atunci când soluționează un recurs împotriva unei hotărâri pronunțate de colegii lor de secție, cenzurându-le deci activitatea (măcar din dorința omenească de a nu crea tensiuni ulterioare în urma casării hotărârii pronunțate de un coleg), așa încât imparțialitatea obiectivă a acestora este pusă în mod justificat la îndoială de un observator neutru și exterior.

În realitate, completele de 5 judecători în materie penală nu reprezintă decât tot complete ale Secției penale, precum completele de 5 judecători. Judecata în primă instanță și judecata în recurs se fac deci, în substanță, de exact aceeași secție (instanță), doar numărul judecătorilor fiind cel care diferă puțin.

Spre deosebire de soluția normativă actuală, legea anterioară prevedea judecarea recursului de un complet format din 9 judecători, în compunerea căruia intrau judecători de la toate secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție, deci problema nu se punea cu aceeași pregnanță.

Similar, după o scurtă perioadă inițială, Legea nr. 47/1992 a modificat soluția normativă de la crearea Curții Constituționale și a suprimat mecanismul soluționării excepției de neconstituționalitate în fond (la un complet de 3 judecători constituționali) și în

Normele europene convenționale și jurisprudențiale europene în materia drepturilor omului sunt direct aplicabile în dreptul intern român, cu valoare interpretativă constituțională și forță supra-legislativă, conform art. 11 alin. (2) și art. 20 din Constituție, interpretate conform jurisprudenței constante a Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Excepția de neconvenționalitate are caracter prealabil, fiind de competența înseși instanței judecătorești investite cu soluționarea fondului, în fața căreia a fost ridicată. Consecința admiterii excepției de neconvenționalitate este înlăturarea aplicării în cauză a normei legale neconvenționale, cu efecte *inter partes*, și aplicarea directă a normei convenționale superioare și mai favorabile.

Mijloace de probă

Înscrisurile aflate la dosarul cauzei.

Aspecte procedurale

Prezenta excepție de neconvenționalitate este redactată de av. Corneliu-Liviu POPESCU, avocat în Baroul București, în calitate de apărător ales al recurentului inculpat, în numele și pe seama acestuia, în temeiul împuternicirii avocațiale aflate la dosar, conține trei file și este depusă la Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 judecători, în ~~sedința publică de judecată din 02.05.2012.~~ prin Registratură, intercalat în ~~sedința publică~~ de judecată din 02.05.2012 a părților ales în a interzis ecarter sustinerea orală, publică și contradictorie a excepției.

Pentru RECURENTUL INCULPAT Adrian NĂSTASE,
APĂRĂTOR ALES, av. Corneliu-Liviu POPESCU



[Signature]